

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภาวะเศรษฐกิจและการแข่งขันทางธุรกิจการค้าข้าวในปัจจุบันนี้ ต้นทุนการผลิตและต้นทุนของระบบโลจิสติกส์ของข้าว ถือเป็นหัวใจสำคัญต่อการเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและความได้เปรียบในตลาดการส่งออกของข้าวเพื่อการค้ากับนานาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้นทุนโลจิสติกส์ถือได้ว่าเป็นต้นทุนที่แสดงออกถึงศักยภาพและประสิทธิภาพของการแข่งขันในระดับองค์กรและระดับประเทศ โดยการแข่งขันทางธุรกิจปัจจุบันนี้ได้นำแนวคิดในเรื่องของโซ่อุปทาน (supply chain) และโลจิสติกส์ (logistics) มาเป็นกลยุทธ์หลักในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันเป็นอย่างมาก ซึ่งองค์กรของรัฐบาลและเอกชนได้ริเริ่มให้ความสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพและการพัฒนาการลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์เพิ่มมากขึ้น

แต่อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังคงต้องเผชิญกับปัญหาเรื่องต้นทุนโลจิสติกส์และต้นทุนด้านการบริหารจัดการที่เพิ่มสูงขึ้น จากการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนโลจิสติกส์พบว่า ต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการในภาคการเกษตรของประเทศไทย สูงถึงร้อยละ 21-25 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2552 และเมื่อคิดเปรียบเทียบกับต้นทุนโลจิสติกส์ของทั้งประเทศในระดับร้อยละ 18.6 ของ GDP (ชนิด, 2553) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาศักยภาพระบบโลจิสติกส์สำหรับข้าวไทยขององค์การคลังสินค้ากระทรวงพาณิชย์ในปี 2549 ที่ผ่านมาซึ่งได้พบว่าต้นทุนโลจิสติกส์ข้าวอยู่ในระดับสูง คือต้นทุนโดยรวมเท่ากับ 61,047 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 19 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของสินค้าข้าวไทย (กระทรวงพาณิชย์, 2549) การศึกษาเพื่อทราบต้นทุนและแนวทางการลดต้นทุนด้านนี้อย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดการค้าข้าวอินทรีย์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นตลาดจำเพาะกลุ่ม (niche market) ที่มีศักยภาพในการขยายตัวของความต้องการเพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมากซึ่งเป็นไปตามกระแสการบริโภคนิยมที่เปลี่ยนแปลงโดยให้ความสำคัญต่อการรักษาสุขภาพของผู้บริโภคและการใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ผู้ประกอบการโรงสีข้าวอินทรีย์ที่เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภค โดยทำหน้าที่เป็นผู้รวบรวมผลิตภัณฑ์ ผู้แปรรูปสินค้า และผู้กระจายสินค้าสู่มือผู้บริโภค รวมถึงเป็นผู้ให้ปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรผู้ผลิตทั้งที่เป็นปัจจัยที่มี

มูลค่าคิดเป็นต้นทุนและไม่เป็นต้นทุนซึ่งมีจำนวนมากขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการโรงสีข้าวจึงต้องปรับกลยุทธ์ในการจัดการภายในให้สามารถลดต้นทุนทางโลจิสติกส์ให้ลดต่ำลง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจค้าข้าวอินทรีย์ในห่วงโซ่อุปทาน

ข้าวอินทรีย์เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญอย่างหนึ่งของประเทศที่เกิดจากการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ (organic agriculture หรือ organic farming) โดยการหลีกเลี่ยงการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีสังเคราะห์ต่างๆ ในทุกขั้นตอนการผลิต โดยอาศัยความอุดมสมบูรณ์ของดินเป็นพื้นฐานในการเพิ่มผลผลิต (กรมการข้าว, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สนับสนุนให้เกษตรกรใช้วิธีการเพาะปลูกที่เหมาะสม ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรยั่งยืนเพื่อลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร อันเป็นต้นเหตุของปัญหาด้านสุขภาพของเกษตรกร จากผลกระทบในการใช้สารเคมีเกินขนาด ดินเสื่อมคุณภาพ ผลผลิตตกต่ำ และเกิดการดื้อยาของโรคและแมลง อีกทั้งอัตราค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงค่าใช้จ่ายทางด้านเครื่องจักรกลในการผลิตที่สูงขึ้นทำให้เกษตรกรประสบปัญหาขาดทุนอย่างต่อเนื่องเหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อขีดความสามารถทางการแข่งขันที่ลดลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2552)

ด้านการผลิตประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์มากเป็นอันดับ 5 ของพื้นที่เพาะปลูกข้าวอินทรีย์ทั่วโลกที่มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 839,463 ไร่ โดยอยู่ในอันดับรองจากประเทศจีน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และเกาหลีใต้ มีพื้นที่ปลูกคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 6.2 ของพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ทั้งหมด ปัจจุบันประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับสากลจำนวน 52,181.25 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.09 ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด ซึ่งยังถือว่าน้อยมากเมื่อเทียบกับสัดส่วนผู้ผลิตรายใหญ่อย่างประเทศจีนที่มีศักยภาพทางการผลิตที่ได้เปรียบในหลายๆด้าน โดยแหล่งผลิตข้าวอินทรีย์ที่มีคุณภาพในประเทศไทยกระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 80 และภาคเหนือร้อยละ 20 ของพื้นที่การผลิตทั้งหมด สำหรับภาคเหนือตอนบนในปี พ.ศ. 2550 มีผลผลิตข้าวอินทรีย์ประมาณ 15,000 ตันต่อปี คิดเป็นมูลค่า 1,500 ล้านบาท มีการขยายตัวโดยเฉลี่ยสูงจากปีก่อนถึงร้อยละ 50 ต่อปี (ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย, 2550) ในส่วนของจังหวัดเชียงใหม่ในปี 2553 มีพื้นที่การผลิตข้าวอินทรีย์ประมาณ 4,200 ไร่ เมื่อเทียบกับพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั้งหมดของจังหวัดจำนวน 595,368 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.70 ของพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมดโดยมีพื้นที่ปลูกที่สำคัญใน 4

อำเภอคือ อำเภอแม่วิม อำเภอสันทราย อำเภอแม่แตง และอำเภอสันป่าตอง โดยพื้นที่ดังกล่าวมีความได้เปรียบทางด้านภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกได้เป็นอย่างดี เป็นพื้นที่ในเขตลุ่มแม่น้ำปิงและเขตชลประทานทั่วถึงในการผลิต ส่งผลและเอื้อต่อการทำการปศุสัตว์แบบอินทรีย์และนำไปสู่การปรับแนวทางมาประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตการเกษตรแบบอินทรีย์ เช่น การเลี้ยงเปิดโล่งในนาข้าวเพื่อช่วยกำจัดวัชพืชและแมลงที่เป็นศัตรูพืชในนาข้าว (เครือข่ายปศุสัตว์อินทรีย์, 2552) เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของการแข่งขันของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องในโซ่อุปทาน จึงสนใจศึกษาต้นทุนโลจิสติกส์ ตั้งแต่ต้นน้ำคือเกษตรกรผู้ปลูก กลางน้ำคือโรงสีข้าว และ จนถึงปลายน้ำคือผู้บริโภคในตลาดข้าวอินทรีย์ ซึ่งการศึกษานี้จะครอบคลุมถึงกิจกรรมหลักๆ อย่างน้อย 5 ประเด็นคือ ต้นทุนการจัดซื้อ ต้นทุนการสั่งซื้อ ต้นทุนการเก็บสินค้า ต้นทุนการขนส่ง และต้นทุนการบริหารคลังสินค้า เป็นต้น โดยเน้นศึกษาทุนที่เกิดขึ้นในกิจกรรมโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องกันในห่วงโซ่อุปทานข้าวอินทรีย์ โดยเฉพาะต้นทุนการขนส่ง ต้นทุนการจัดหาปัจจัยการผลิต ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังและสินค้าคงคลัง และต้นทุนในการบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์ภายในโรงสีข้าวอินทรีย์ ที่ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการยกระดับการผลิตข้าวอินทรีย์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของลูกค้า

อย่างไรก็ตามระบบการวิเคราะห์ต้นทุนในปัจจุบันนี้มักพบว่ามีกรคำนวณต้นทุนจากระบบบัญชีแบบเดิมที่คิดเป็นตัวเงินเป็นสำคัญ โดยยังไม่ได้แสดงต้นทุนที่แท้จริงและไม่สะท้อนถึงต้นทุนจากกิจกรรมการดำเนินงานที่เกิดขึ้น อีกทั้งต้นทุนของระบบโลจิสติกส์ของข้าวไทยโดยเฉลี่ยรวมยังคงสูงอย่างต่อเนื่องถึงร้อยละ 19 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของสินค้าข้าวไทย (กระทรวงพาณิชย์, 2549) ซึ่งเป็นการศึกษาในเชิงระดับมหภาค แต่การศึกษาของข้าวอินทรีย์ในระดับจุลภาค ถือถือได้ว่ามีระบบการบริหารจัดการเช่นเดียวกับข้าวอื่นๆ โดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ยังไม่มีการศึกษาถึงต้นทุน โลจิสติกส์และสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นมากนัก ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของปัญหาและความผันผวนของต้นทุนในระดับต่างๆ ในกระบวนการโลจิสติกส์ภายในห่วงโซ่อุปทานของข้าวอินทรีย์ จึงนำมาสู่งานศึกษาวิจัยด้านเกี่ยวกับการผลิต การตลาด และต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานของข้าวอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยนำระบบต้นทุนฐานกิจกรรมมาใช้ในการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงต้นทุนที่แท้จริงจากกระบวนการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้อง และสามารถนำ

ข้อมูล ไปปรับประยุกต์ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการต้นทุนและลดความสูญเปล่าที่ไม่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ อีกทั้งหาแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานทางธุรกิจที่สามารถบริหารต้นทุนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันในระยะยาวที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติในการเป็นศูนย์กลางการค้าข้าวของโลกได้

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงกระบวนการผลิต กระบวนการจัดการ โลจิสติกส์ การตลาดและการดำเนินงานภายใต้ห่วงโซ่อุปทานของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ศึกษา
2. เพื่อวิเคราะห์และทราบถึงต้นทุน โลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของผู้ประกอบการ โรงสีภายใต้ห่วงโซ่อุปทานข้าวอินทรีย์ในเขตจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน
3. เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงระบบการดำเนินงานด้าน โลจิสติกส์ของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการจัดการ โลจิสติกส์ของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวภายใต้ห่วงโซ่อุปทาน ที่นำไปสู่แนวทางการตัดสินใจวางแผนการบริหารจัดการด้านต้นทุน การผลิต การตลาด การกระจายสินค้า ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์
2. เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงสีข้าวและผู้ผลิตข้าวอินทรีย์สามารถนำผลข้อมูลนี้ไปประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแผนการผลิตที่เหมาะสม และหาแนวทางการปรับปรุงการจัดการลดต้นทุน โลจิสติกส์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ผลิตภาพและการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันการค้าข้าวอินทรีย์ในอนาคต

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษานี้ได้มุ่งศึกษาถึงผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน โดยศึกษาข้อมูลจากการศึกษาโดยวิธีการสุ่มเลือกแบบเจาะจง(purposive selection) ในกลุ่มของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ของจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูนจำนวน 3 โรง ที่มีสัดส่วนการถือครองส่วนแบ่งในการตลาดมากที่สุดในธุรกิจการผลิตและการแปรรูปข้าวอินทรีย์ที่มี

การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ คือผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ภายในจังหวัดเชียงใหม่ ขนาดกลางจำนวน 2 โรงสีและโรงสีขนาดใหญ่ในจังหวัดลำพูนที่ทำการแปรรูปข้าวอินทรีย์จำนวน 1 โรง ที่ทำการผลิตในปี 2553/2554

1.5 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) โดยมีรายละเอียดของข้อมูลและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลทุติยภูมิ(secondary data)

ข้อมูลในส่วนนี้ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยจากหน่วยงานต่างๆ เช่นสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงใหม่ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กรมการข้าว สถาบันบริการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โรงสีข้าวเรนโบว์ฟาร์ม สหกรณ์เกษตรอินทรีย์เชียงใหม่ โรงสีข้าวท่าเกวียน จังหวัดเชียงใหม่และโรงสีข้าวชุมชนสหกรณ์บ้านธิ จังหวัดลำพูน เป็นต้น รวมทั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งเอกสารงานวิจัยของสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตข้าวอินทรีย์และกระบวนการผลิตแปรรูปข้าวอินทรีย์ของโรงสีข้าว

2. ข้อมูลปฐมภูมิ(primary data)

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไป เศรษฐกิจ สังคม สภาพการผลิตข้าวอินทรีย์และการดำเนินกิจกรรมของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอินทรีย์ในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลำพูน โดยการใช้แบบสอบถามในการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการโรงสีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามของผู้ประกอบการโรงสีอินทรีย์ ประกอบด้วย

1.1 ผู้ประกอบการโรงสีข้าวขนาดใหญ่จำนวน 1 ราย คือโรงสีข้าวชุมชนสหกรณ์บ้านธิ จังหวัดลำพูน

1.2 ผู้ประกอบการโรงสีข้าวขนาดกลางจำนวน 2 ราย ที่ คือโรงสีข้าวเรนโบว์ฟาร์ม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ และโรงสีข้าวอินทรีย์บ้านท่าเกวียน อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นคำถามที่เป็นข้อมูลทั่วไปและสภาพทางการดำเนินงาน กระบวนการผลิตและกิจกรรมภายในของโรงสีข้าวโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามผู้ประกอบการโรงสีข้าวและผู้จัดการโรงสีข้าว ในส่วนของต้นทุนรายได้และต้นทุนในการดำเนินงาน ข้อมูลเรื่องงบการเงินของแต่ละขนาดโรงสี รวมถึงกิจกรรมทางด้านโลจิสติกส์ภายในโรงสีข้าวแต่ละขนาด กระบวนการผลิตและกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงในการดำเนินงานของโรงสีข้าว ข้อมูลเรื่องการจัดการบริหารเวลาในการดำเนินงานหรือแต่ละกิจกรรม และทรัพยากรที่ใช้ในการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนโลจิสติกส์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามผู้ประกอบการโรงสีข้าวและผู้ประกอบการค้าข้าวอินทรีย์ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูนจำนวน 3 ราย ซึ่งในการศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม การค้าและการจำหน่ายผลผลิต ช่องทางการจัดจำหน่าย โครงสร้างการตลาดข้าวอินทรีย์ รวมถึงสถานการณ์ทางการตลาด และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการของลูกค้า ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับธุรกิจการผลิตข้าวอินทรีย์เพื่อการค้า ปัญหาและอุปสรรคในการตลาดข้าวอินทรีย์

1.6 นิยามคำศัพท์

เกษตรอินทรีย์ หมายถึง ระบบการผลิตที่ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของสุขภาพดิน ระบบนิเวศน์ และผู้คน เกษตรอินทรีย์พึ่งพาอาศัยกระบวนการทางนิเวศวิทยา ความหลากหลายทางชีวภาพ และวงจรธรรมชาติ ที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่ แทนที่จะใช้ปัจจัยการผลิตที่มีผลกระทบทางลบ เกษตรอินทรีย์ผสมผสานองค์ความรู้พื้นบ้าน นวัตกรรม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่เป็นธรรม และคุณภาพชีวิตที่ดีของทุกคนและสิ่งมีชีวิตต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (กรีนเนท, 2554 อ้างอิงสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ: International Federation of Organic Agriculture Movement – IFOAM, 2551)

ข้าวอินทรีย์ (Organic rice) คือ ข้าวที่ได้จากการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic agriculture หรือ Organic Farming) ซึ่งเป็นวิธีการผลิตที่หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี หรือสารสังเคราะห์ต่างๆ เป็นต้นว่า ปุ๋ยเคมี สารควบคุมการเจริญเติบโต สารควบคุมและกำจัดวัชพืช สารป้องกันกำจัดโรคแมลง และศัตรูศัตรูข้าวในทุกขั้นตอนการผลิต (กรมการข้าว, 2554)

โรงสีข้าวอินทรีย์ หมายถึง โรงสีข้าวอินทรีย์ของผู้ประกอบการที่ดำเนินการแปรรูปข้าวเปลือกอินทรีย์เท่านั้นให้เป็นข้าวสารอินทรีย์

โรงสีข้าวขนาดกลาง หมายถึง โรงสีที่มีการผลิตระหว่างวันละ 5-20 ตัน และมีคนงานไม่เกิน 10 คน ตามเกณฑ์มาตรฐานกำลังการผลิตของกองควบคุมโรงงานกระทรวงอุตสาหกรรม

โรงสีข้าวขนาดใหญ่ หมายถึง โรงสีที่มีการผลิตเกินวันละ 20 ตัน ที่มีคนงาน 10 คนขึ้นไป ตามเกณฑ์มาตรฐานกำลังการผลิตของกองควบคุมโรงงานกระทรวงอุตสาหกรรม

โรงสีข้าวอินทรีย์โรงที่ 1 หมายถึง โรงสีข้าวอินทรีย์ขนาดกลางโรงที่ 1 ของผู้ประกอบการรายที่ 1 ที่ทำการศึกษาคือ โรงสีข้าวเรนโบว์ฟาร์ม อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

โรงสีข้าวอินทรีย์โรงที่ 2 หมายถึง โรงสีข้าวอินทรีย์ขนาดกลางโรงที่ 2 ของผู้ประกอบการรายที่ 2 ที่ทำการศึกษาคือ โรงสีข้าวบ้านท่าเกวียน อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

โรงสีข้าวอินทรีย์โรงที่ 3 หมายถึง โรงสีข้าวอินทรีย์ขนาดใหญ่ ของผู้ประกอบการที่ทำการศึกษาคือ โรงสีข้าวชุมชนสหกรณ์บ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน